

Proiect didactic

Profesor : Tanasă Bogdan

Clasa : a XII-a

Obiectul : Istoria românilor

Unitatea de învățare : Statul român modern: de la proiect politic la realizarea României Mari

Tipul lecției : recapitulare

Organizarea spațiului de instruire și a resurselor

Locul de desfășurare : Sala de clasă

Obiective operationale

La sfârșitul lecției elevii vor fi capabili :

O1 -Să identifice timpul și spațiul la care fac referire lecțiile;

O2 –Să identifice două informații aflate în relație cauză-efect

O3- Să formuleze pe baza surselor date, un punct de vedere referitor, sustinându-l cu două informații din sursă.

O4-Să argumenteze, prin fapte istorice relevante, diferite afirmații.

Strategii didactice

Metode și procedee didactice: conversația euristică, explicația, descoperirea, demonstrația.

Mijloace de învățare: tabla și creta, hartă, manualul, documentare, fișe de lucru, laptop, videoproiector.

Bibliografia:

Florentina Dondorici, Vasile Ionescu Istorie, Manual pentru clasa a XII-a, Ed. Gimnasium

D.Dumitrescu, L.Lazăr, F.Adăscăliței – Elemente de didactică a istoriei, București, 2010

Desfășurarea lecției

Etapetele lecției	Activitatea profesorului	Activitatea elevilor	Strategia didactică		
			Metode	Mijloace	Forme de activitate
I. Momentul organizatoric	- organizează materialele; - organizează clasa, - creează un climat cooperant.	-răspund cerințelor profesorului - își pregătesc materialele necesare desfășurării orei;	Conversația		Activitate frontală
II. Anunțarea temei și a obiectivelor	Profesorul anunță planul de recapitulare și obiectivele	Elevii își notează în caiete planul de recapitulare	Conversația euristică	Tabla	
III. Dirijarea învățării O1, O 2, O3, O4	Profesorul împarte clasa în 6 grupe, fiecare grupă formată din 5 -6elevi. Cele 6 grupe au contact vizual permanent cu mijloacele didactice folosite. Fiecare grupa primește câte o fișă de lucru Grupa I -Proiecte politice și încercările de modernizare a statelor românești Grupa II –Proiectul politic pașoptist Grupa III - Statul modern român între infăptuire și realizare Grupa IV - Proiectele partidelor politice în epoca modernă Grupa V - Statul în slujba idealului național Grupa VI - Statul național unitar român Profesorul sintetizează informațiile pe care le notează la tablă .	Elevii citesc fișele, apoi pe grupe, răspund la cerințe. Elevii notează informațiile în caiete	Explicația, Descoperirea Moment de lectură	Fișe de lucru	Activitatea pe grupe Activitate frontală
IV. Asigurarea feed-back-ului	Profesorul adresează elevilor un set de întrebări	Elevii vor avea de răspuns la câteva întrebări din lecție			Activitate frontală

V. Aprecierea activitatii elevilor	Sunt apreciați elevii care s-au remarcat în timpul lecției				Activitate frontală
VI. Tema pentru acasa	Elaborați, în aproximativ două pagini, un eseu despre statul român modern între proiect politic și realizare, având în vedere: - precizarea unui secol în care conducătorii românilor abordează problema modernizării statului; - menționarea a două acțiuni politice desfășurate în plan intern, care au dus la realizarea statului român modern și a câte unei consecințe a fiecăreia; - prezentarea unei acțiuni prin care statul român modern s-a afirmat în relațiile internaționale; - formularea unui punct de vedere cu privire la necesitatea constituirii statului român modern și susținerea acestuia printr-un argument istoric. Notă! Se punctează și utilizarea limbajului istoric adecvat, structurarea prezentării, evidențierea relației cauză-efect, susținerea unui punct de vedere cu argumente istorice (coerența și pertinenta argumentării elaborate prin utilizarea unui fapt istoric relevant, respectiv, a conectorilor care exprimă cauzalitatea și concluzia), respectarea succesiunii cronologice/ logice a faptelor istorice și încadrarea eselui în limita de spațiu precizată.				

GRUPA I- Proiecte politice și încercările de modernizare a statelor românești

„Perioada cuprinsă între 1711(pentru Moldova), respectiv 1716(pentru Țara Românească) și 1821 poartă numele în istoria Moldovei și Țării Românești de epoca fanarioților. Prin această denumire se desemna în genere originea domnilor, mai toții din mahalaua Fanarului (farului), a Constantinopolului.

S-a considerat că ocuparea tronurilor Moldovei și a Țării Românești de către domnii de origine grecească ar fi fost determinată de trădarea pământenilor- a lui Dimitrie Cantemir și Constantin Brâncoveanu, care ar fi făcut ca Poarta otomană să nu mai aibă încredere în domnii de țară.

Poarta otomană urmărea ca, prin impunerea pe tronul Țării Românești și al Moldovei a unor domni străini de interesele și aspirațiile poporului român, să integreze Principatele Române cât mai deplin în sistemul economic și chiar administrativ otoman.

Încalcând vechile tratate cu Țările Române, Poarta otomană dispunea tot mai mult de teritoriul Moldovei și Țării Românești, ca de un teritoriu al Imperiului otoman.

În 1718 prin pacea de la Passarowitz turcii au cedat pentru prima oară unei puteri străine- Austriei – o parte din teritoriul statului Țara Românească, provincia din dreapta Oltului(Oltenia), care a rămas sub stăpânire austriacă până la Pacea de la Belgrad (1739). În 1775 turcii au cedat Austriei parte de nord a Moldovei (Bucovina), iar în 1812, partea de est a Moldovei (Basarabia), deși- potrivit ahid- name- urilor – Imperiul otoman nu putea ceda ceea ce nu-i aparținea.

Schimbările care se produceau în regimul proprietății, ca și în sistemul de organizare statală și administrativă au determinat creșterea preocupării pentru întocmirea și editarea unor coduri de legi: Pravilniceasca condică din 1780 și Legiuirea Caragea (1818) în Țara Românească, Sobornicescul hrisov din 1785 al lui Alexandru C. Mavrocordat și Codul Calimach (1816-1817) în Moldova au însemnat pași importanți pe cale modernizării legiuirilor, a tendinței de separare a justiției de administrație”.

(Academician Ștefan Ștefănescu, *Istoria românilor în sec. al XVIII-lea*)

GRUPA II -Proiectul politic pașoptist

A. Revoluția română, de la 1848, a fost o parte a revoluției europene și a reprezentat punctul de plecare de unde < problema românească > a evoluat spre rolul de prim-plan pe care avea să se situeze în timpul Crizei Orientale, declanșată o dată cu Războiul Crimeii. Revoluția a contribuit în a impune recunoașterea tacită de către puteri a problemei românești ca problemă internațională, care altfel ar mai fi întârziat. Românii, ei înșiși, urmărind dezbaterea politică ce le-a însoțit Revoluția, au înțeles mai bine consecințele ei și condiționările poziției lor, dezvoltându-și propria strategie politică a luptei naționale”.

(Academia Română, *Istoria românilor*, vol. VII, tom I)

B. „Convenția de la Balta –Liman, dintre Rusia și Imperiul Otoman a pus bazele constituționale ale unei restaurații a vechii ordini în Principate. Semnată la 1 mai 1849, Convenția stabilea condominium-ul ruso-turc. Astfel, domnitorii erau tratați încă o dată drept înalți dregători otomani și mai urmau să fie aleși pe viață, ci numiți de către sultan pentru o perioadă de șapte ani. Autoritatea și independența Camerelor legislative au fost sever reduse. Adunările obștești au fost înlocuite cu Divane ad-hoc, alcătuite din cei mai importanți și de nădejde boieri.”

(K. Hitchens, *Românii.1774-1866*)

Pornind de la aceste texte, răspundeți următoarelor cerințe:

1. precizați secolul la care se referă sursa A.
2. numiți, din sursa B, o categorie socială.
3. menționați, pe baza sursei A, conflictul militar amintit.
4. numiți, din sursa B, o instituție a statului.
5. precizați, din sursa A, două informații aflate în relație cauză-efect.
6. menționați, pe baza sursei B, un punct de vedere referitor la Convenția de la Balta –Liman, susținându-l cu o explicație din text.
7. menționați, pe baza sursei A, un punct de vedere referitor la revoluția română, susținându-l cu o explicație din text.

Grupa V- Statul in slujba idealului național

“Pentru noi românii, care am făurit victoria cu priceperea comandanților , cu vitejia și sângele îmbelșugat vărsat al trupelor, Mărășeștii vor rămâne pagina cea mai strălucită a marelui nostru război național.. După desfășurarea tragică a campaniei din 1916, după perioada de muncă încordată, de așteptare plină de neliniște și speranțe din iarna și primăvara lui 1917, Mărășeștii au venit, după Mărăști, ca să facă dovadă că vigoarea sufletului românesc se alterase. Și această dovadă era necesară pentru noi înșine, și pentru dușmani și pentru prieteni. Căci drapelul marilor revendicări naționale, pe care-l desfășurasem în

august 1916, nu trebuia să umbrească un popor, care-și cerșește drepturile, ca preț al suferințelor și al umilințelor ce poate să îndure, ci o națiune viguroasă care-și aruncă cu putere sabia pe platanul victoriei și-l face să se aplece. Cu Mărăștii și Mărășeștii luam iarăși loc, cu fruntea sus, în rândul prietenilor și aliaților noștri.”

(Constantin Kirițescu, *Istoria războiului pentru întregirea României*, vol 2)

1. Precizați secolul la care face referire sursa dată.
2. Menționați o altă luptă la care face referire sursa dată, în afară de cea de la Mărășești.
3. Numiți, din sursa dată, termenul folosit pentru a desemna Primul Război Mondial.
4. Menționați, pe baza sursei, un punct de vedere referitor la lupta de la Mărășești, susținându-l cu o explicație din text.
5. Precizați scopul participării României la Primul Război Mondial.

Grupa IV- Proiectele partidelor politice in epoca modernă

A.”Conservatorii, cred că în conducerea unei țări, înrâurirea covârșitoare trebuie s-o aibă un cerc restrâns de capacități, căci cu cât se lărgeste cercul, cu atât descrește calitatea, și conservatorii țin cu deosebire la calitate, neglijând cu desăvârșire cantitatea. Conservatorii atrag la ei capacități, dar pentru a se servi de ele ca instrumente în mâna câtorva. Din cauza aceasta majoritățile lor nu sunt întru atâtea elemente de control, pe cât instrumentele de guvernare. Partidul liberal, dimpotrivă, crede în conlucrarea rodnică; Partidul liberal ține mai mult seama de curente și de sentimentele și aspirațiunile mulțimii ”.

(Deputatul liberal, discurs în Adunarea Deputaților, 1897

B.”Respingem ca o utopie primejdioasă formula, că orice sătean muncitor de pământ trebuie înzestrat cu pământ. Materialicește, acest lucru este nerealizabil; economicște , el este primejdios pentru țară. Punem

din nou și cu stăruință și destul de repede pe cale de evoluțiune, fără mijloace revoluționare cu totul inutile.”

(Programul Partidului Conservator, 1913)

1. Precizați secolul la care se referă sursa B
2. Numiți partidele la care fac referire cele două surse.
3. Menționați, din sursa B, un argument economic împotriva înproprietăririi țăranilor.
4. Scrieți litera corspunzătoare sursei care prezintă o deosebire între cele două ideologii, selectând două informații în acest sens.
5. Scrieți două informații aflate în relație cauză-efect, selectate din sursa A sau B.
6. Menționați două caracteristici ale vieții politice românești interbelice.

Grupa III- Statul modern român între înfăptuire și realizare

A. “Cu mare entuziasm a fost primită dubla alegere a lui Cuza de către românii din Transilvania, cum o dovedesc relatările gazetelor românești de la Brașov, precum și impresiile unor cunoscuți fruntași ardeleni. Este binecunoscută, ca una dintre cele mai inspirate, aprecierea făcută de Al.P.Ilarian, cu un an mai târziu: ”Când s-a ales Cuza Domn, entuziasmul la românii din Transilvania era poate mai mare decât în Principate”.

(Nicolae Isar, *Istoria modernă a românilor, 1774-1918*)

B.”Conferința s-a deschis la 7 aprilie 1859. În prima sesiune, Franta, Marea Britanie, Rusia, Prusia, Sardinia l-au recunoscut pe Cuza ca domn ales al ambelor Principate. S-au plâns că dubla alegere nu era conformă cu Convenția de la Paris, dar pentru a evita incidente și pentru a facilita funcționarea normală a unei administrații regulate, acestea au propus ca sultanul, ca o excepție, să-i acorde lui Cuza învestitura ca domn atât al Moldovei, cât și al Munteniei.Reprezentanții otomani și austrieci au obiectat, ca de obicei, dar

în fața frontului unit al celorlalte puteri au cedat, cu toate că au căutat să caute unele mijloace formale de a-și proteja interesele în Principate”.

(K.Hitchins, *Românii, 1774-1866*).

1. *Precizați numele domnitorului român amintit atât în sursa A cât și în sursa B.*
2. *Menționați secolul la care face referire sursa B.*
3. *Numiți un spațiu istoric amintit în sursa A.*
4. *Scrieți litera corespunzătoare sursei care susține ideea conform căreia alegerea domnitorului a fost contestată, selectând două informații aflate în relație cauză-efect.*
5. *Scrieți litera corespunzătoare sursei care susține ideea conform căreia alegerea domnitorului a fost contestată, selectând o informație în acest sens.*

Grupa VI- Statul național unitar român

I. Adunarea Națională a tuturor Românilor din Transilvania, Banat și Țara Ungurească, adunați prin reprezentanții lor îndreptățiți la Alba-Iulia [...]decretează unirea acelor români și a tuturor teritoriilor locuite de dânsii cu România[...]

III. În legătură cu aceasta, ca principii fundamentale la alcătuirea noului Stat Român, Adunarea Națională proclamă următoarele:

- o Deplină libertate națională pentru toate popoarele conlocuitoare. Fiecare popor se va instrui, administra și judeca în limba sa proprie prin indivizi din sânul său și fiecare popor va primi drept de reprezentare în corpurile legiuitoare și la guvernarea țării în proporție cu numărul indivizilor ce-l alcătuiesc.
- o Egală îndreptățire și deplină libertate autonomă confesională pentru toate confesiunile din Stat.

- o Înfăptuirea desăvârșită a unui regim curat democratic pe toate tărâmurile vieții publice. Votul obștesc, direct, egal, secret, pe comune, în mod proporțional, pentru ambele sexe, în vârstă de 21 de ani la reprezentarea în comune, județe ori parlament.
- o Desăvârșită libertate de presă, asociere și întrunire, libera propagandă a tuturor gândurilor omenești.
- o Reforma agrară radicală. [...]
- o Muncitorimei industriale i se asigură aceleași drepturi și avantagii, care sunt legiferate în cele mai avansate state industriale din Apus.

IV. Adunarea Națională dă expresie dorinței sale, ca congresul de pace să înfăptuiască comuniunea națiunilor libere în așa chip, ca dreptatea și libertatea să fie asigurate pentru toate națiunile mari și mici, deopotrivă, iar în viitor să se elimine războiul ca mijloc pentru regularea raporturilor internaționale[...]

(Rezoluția Marii Adunării Naționale de la Alba-Iulia)

1. Precizați anul în care a fost emisă Rezoluția, la care face referire textul.
2. Menționați o reformă socială înscrisă în document.
3. Selectați informația cu privire la opinia Adunării Naționale față de război.
4. Menționați trei drepturi și libertăți cetățenești înscrise în document.ăprezențați un punct de vedere cu privire la semnificația și importanța făuririi României Mari pentru istoria românilor, susținându-l cu două argumente.